AVİM Yorum • No: 2020 / 26 • Haziran

BM GENEL KURUL BAŞKANLIĞI SEÇİMİNDE TÜRKİYE KARŞITLIĞI

Tutku DİLAVER

Analist

Birleşmiş Milletlerin (BM) Eylül 2020de başlayacak 75inci dönemi için dönem başkanlığı seçimi COVID-19 tedbirleriyle gerçekleşti. Bu sene seçimler, her zamankinden farklı olarak, 74üncü dönem Genel Kurul Başkanı Tijjani Muhammad-Bande tarafından sanal platformda organize edildi ve Türkiyeden aday eski Bakan ve eski baş müzakereci Volkan Bozkır Başkanlık makamına seçildi[1].

Teamüllere göre BM Genel Kurul Başkanı, her yıl eşit coğrafi temsil ilkesine uygun olarak 5 coğrafi bölge (Afrika, Asya, Avrupa, Latin Amerika, Batı Avrupa ve Diğer Devletler) arasından, rotasyon usulüne göre seçiliyor[2]. Bölgelerde yer alan ülkelerin konsensüs sağlaması veya başka bir aday olmaması halinde, adaylar seçim yapılmasına gerek olmadan görevlerine başlayabiliyor. Ancak, geçtiğimiz hafta yapılan 75inci dönem seçimleri söz konusu teamülden farklı olarak gerçekleşti.

Türkiyenin yer aldığı bölge ülkelerinden Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY), Ermenistan ve Yunanistan teamülü bozarak Volkan Bozkırın adaylığına itirazda bulundular[3]. İtirazın nedeni ise, Türkiyenin güttüğü politikanın, BM değerleri ve normlarıyla uyum içinde olmaması olarak gösterildi[4]. Bu üç ülkenin itirazı sonucu, tek aday olmasına rağmen Bozkır için, bir ilk yaşanarak, Genel Kurulda oylama yapıldı. Oylama sonucunda Bozkır 193 ülkeden 178inin desteğini alarak görevine seçilmiş oldu[5]. Bu seçimler, Türkiyeden bir ismin BMde yüksek kademede temsile ilk kez gelmesi nedeniyle önemli olsa da, aslında Türkiye açısından önemli başka bir durumun varlığına işaret ediyor.

Özellikle Türkiyeye karşı soykırım iddialarında birbirine destek çıkan Yunanistan ve Ermenistanın, diğer pek çok konuda da Türkiye karşıtlığı paydasında buluştuğu seçimler vesilesiyle bir kez daha görülüyor. Hatırlanacağı üzere 2019 yılında, Yunanistan, Ermenistan ve GKRY Dışişleri Bakanları bir zirve gerçekleştirmişti. Bu zirvede Bakanlar arasında üçlü işbirliği kararı alınmış, Ermenistan, Doğu Akdeniz meselesiyle ilgisi olmamasına rağmen, GKRYye destek verdiğini açıklamıştı[6]. Yine geçtiğimiz Nisan ayında Ermenistan Dışişleri, ABnin Türkiyeye yaptırım uygulanması yönündeki kararına, AB üyesi olmamasına ve hatta aday statüsü dahi olmamasına rağmen, katıldığını beyan etmişti[7].

Dolayısıyla BM Genel Kurul Başkanlığı seçimleri Ermenistan, Yunanistan ve GKRYnin tavrı bu çerçevede düşünüldüğünde meselenin, Türkiyenin BM normlarına uymamasından kaynaklanmadığı rahatlıkla görülebiliyor. Ancak Yunanistan, Ermenistan ve GKRYnin

Türkiye karşıtlığı nedeniyle böyle bir girişimde bulunduğu anlaşılmış olacak ki BM Genel Kurulunda yapılan seçimlerde bu üç ülkenin girişiminin sonuçsuz kaldığı görülüyor. Bozkır lehine çıkan oyların fazlalığı, BM içerisinde bu fikrin çok da yaygın olmadığını da gösteriyor. Her ne kadar Ermeni basınında, Türkiye karşıtı propaganda anlayışının Ermenistanın uluslararası konumunu güçlendirdiği şeklinde yorumlar yapılsa da[8], durum aslında bunun tam tersi şekilde seyrediyor. Yunanistanın ve Ermenistanın haklı nedenlere dayanmadan takındığı bu tavır, uluslararası alanda bu iki ülkenin imajının ve güvenilirliğinin sarsılmasına neden oluyor. BM gibi bir uluslararası platformda, rotasyon usulüne uygun şekilde elde edilen bir hakkın kullanımını, husumet temelli bir anlayışla engellemeye çalışmak, BMnin uluslararası barışı korumaya çalışan yapısına ters düşüyor. Dolayısıyla, aslında Yunanistan ve Ermenistanın, BM değerlerine aykırı şekilde hareket ettikleri görülüyor.

[1] Election Of The 75th Presıdent Of The General Assembly, *Birleşmiş Milletler Resmi İnternet Sitesi*, https://www.un.org/pga/74/election-of-the-75th-president-of-the-general-assembly/

[2] Volkan Bozkir of Turkey elected president of UN General Assembly , *Xinhua Haber Ajansı*, 20 Haziran 2020, http://www.xinhuanet.com/english/2020-06/18/c_139148208.htm

[3] Ermenistan BM 75. Genel Kurul Başkanlığı Türk adayı için oylama yapılmasını talep etti, *Ermeni Haber Ajansı*, 4 Haziran 2020, https://www.ermenihaber.am/tr/news/2020/06/04/Ermenistan-BM-75-Genel-Kurul-Başkanlığı-Türk-adayı/185022

[4] Türkolog: Ermenistan, Yunanistan ve Kıbrısın, BMde Türkiye temsilcisinin seçilmesine engel olmaları bu ülkeler arasındaki işbirliğinin güzel bir örneği, *Ermenistan Kamu Radyosu,* 16 Haziran 2020, https://tr.armradio.am/2020/06/16/turkolog-ermenistan-yunanistan-ve-kibrisin-bmde-turkiye-temsilcisinin-secilmesine-engel-olmalari-bu-ulkeler-arasindaki-isbirliğinin-guzel-bir-orneği/

[5] Volkan Bozkır BM Genel Kurul Başkanı seçildi, *DW*, 18 Haziran 2020, https://www.dw.com/tr/volkan-bozkır-bm-genel-kurul-başkanı-seçildi/a-53853010

[6] Güney Kıbrıs - Ermenistan - Yunanistan üçlü görüşmesi gerçekleştirildi, *Kıbrıs Postası*, 18 Kasım 2020, https://www.kibrispostasi.com/c58-GUNEY_KIBRIS/n287254-guney-kibris-ermenistan-yunanistan-uclu-gorusmesi-gerceklestiril

[7] https://massispost.com/2020/04/armenia-joins-eu-sanctions-on-turkey-over-cyprus-drilling/

[8] Türkolog: Ermenistan, Yunanistan ve Kıbrısın, BMde Türkiye temsilcisinin seçilmesine engel olmaları bu ülkeler arasındaki işbirliğinin güzel bir örneği, https://tr.armradio.am/2020/06/16/turkolog-ermenistan-yunanistan-ve-kibrisin-bmde-turkiye-temsilcisinin-secilmesine-engel-olmalari-bu-ulkeler-arasindaki-isbirliğinin-guzel-bir-orneği/

Yazar Hakkında :

Tutku Dilaver, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler bölümünden 2015 yılında mezun olmuştur. 2020 yılında Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalına bağlı Kafkasya Çalışmaları Programında tezli yüksek lisansını tamamlamıştır. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümünde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

2017 Ağustos ayında Avrasya İncelemeleri Merkezinde (AVİM) başladığı 6 aylık uygulamalı eğitim programını tamamlamış, Misafir Araştırmacı olarak AVİM'e katılmıştır. 2019-2023 yılları arasında AVİM'de Analist olarak çalışmıştır.

Atıfta bulunmak için: DİLAVER, Tutku. 2020. "BM GENEL KURUL BAŞKANLIĞI SEÇİMİNDE TÜRKİYE KARŞITLIĞI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2020 / 26. Haziran 22. Erişim Kasım 22, 2020. https://avim.org.tr/public/tr/Yorum/BM-GENEL-KURUL-BASKANLIGI-SECIMINDE-TURKIYE-KARSITLIGI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır